

Torre dels Soldats

Avinyó

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Avinyó
Emplaçament 700 m a l'est de Can Passol

Coordenades:

Latitud: 41.87158
Longitud: 1.98291
UTM Est (X): 415597
UTM Nord (Y): 4636018

Classificació

Número de fitxa 08012 - 154
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1851
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN: 493 R-I-51-5184, BOE (05-05-1949)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari si, IPA
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Cultural
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 017A00013

Fitxes associades:

Fira dels Matiners

Autoria de la fitxa Marc Cucurella Pinilla

Data de registre de la fitxa: ds., 10/11/2007 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía. OPC

Data de la darrera revisió: dt., 25/04/2023 - 15:30

Descripció

La Torre dels Soldats és una de les torres que encara queden dempeus de la desapareguda xarxa de telegrafia òptica de Catalunya que l'exèrcit liberal va construir durant la Segona Guerra Carlina o Guerra dels Matiners. L'aïllament que patien els pobles en aquells temps, juntament amb el fet que els rebels carlins actuessin en grups poc nombrosos i amb molta mobilitat, dificultaven la tasca de l'exèrcit liberal. Aquesta xarxa de telègraf fou pensada per fer més efectiva la seva lluita gràcies a l'obtenció d'una informació més ràpida i eficaç sobre els moviments dels carlins.

És una torre de planta quadrada feta amb maçoneria de pedra i morter de calç que es va construir el 1851. Està situada al turó de Solells de la Posa a 400m d'altitud. És de planta baixa, primer pis i un terrat al damunt on es situava el telègraf. La planta baixa estava rodejada per un cos defensiu que li cobria la paret del costat de Relat i, parcialment, les parets del cantó de Sant Feliu i d'Avinyó. Hi havia una porta d'entrada a nivell del primer pis, i té una única finestra. Comunica amb la torre anterior d'Artés amb una distància de 8,2 km i amb la torre posterior de Sant Feliu Sasserra a 9,2 km.

Observacions:

L'any 2013 va ser restaurada pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament d'Avinyó.

Història

La telegrafia òptica va ser un mitjà de comunicació de mitjans del segle XIX basat en xarxes de torres semblants separades aproximadament uns 10 km l'una de l'altra. Entre torre i torre es transmetien missatges codificats per mitjà de senyals directament visibles gràcies a uns gegantins mecanismes que instal·laven al seu terrat. Durant la Segona Guerra Carlina (1846-1849), també anomenada dels Matiners, van projectar-se a Catalunya, a partir del 1848, cinc línies principals, a més d'altres ramals secundaris, de telegrafia òptica de caràcter estrictament militar, a fi de poder comunicar-se d'una manera ràpida amb les tropes i combatre amb més efectivitat les partides carlines. Aprofitant que José María Mathé era a Catalunya construint la línia espanyola "de Catalunya per València", el capità general Gutiérrez de la Concha li encarregà la construcció d'aquestes línies militars. La telegrafia òptica va ser el primer sistema telegràfic de la història i usava senyals a distància. Durant la Revolució Francesa, l'enginyer lionès Claude Chappe (1790) va inventar i va aconseguir imposar a l'Estat francès el seu sistema revolucionari de transmissió per semàfors. El primer telègraf era òptic i totalment manual. Per transmetre un missatge entre dues ciutats, calia instal·lar, al capdamunt de torres altes, un sistema de braços articulats maniobrats per un operador. Des d'una torre, l'operador veia la torre precedent i la següent. L'operador de cada una observava els senyals emesos amb l'ajuda dels braços articulats i els retransmetia a la torre següent. Aquest sistema permetia transmetre missatges molt més ràpidament que amb el correu a cavall.

Bibliografia

- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. (08-11-1989), núm. 1216, Generalitat de Catalunya, Barcelona - ILLA CODINA, Josep (1987). "Avinyó" a FERRER ALÒS, Llorenç (coord). Història del Bages, vol. I, Parcir Ed., pàg. 134. - OLIVARES i PONTI, David (1997). La fortificació de la comarca del Bages en temps de les guerres carlines. Manresa, Centre Excursionista de la Comarca del Bages. - TRESSERRA, Joan (prev.) (1932). Notes històriques de Sant Joan d'Avinyó, Manresa.

Enllaços d'interès:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Fira_dels_Matiners

<https://matiners.cat/telegraf...>

[Fira dels Matiners. Ajuntament d'Avinyó](#)

